

ÓCSAI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG
2022. I. félévi beszámoló

Tisztelt Képviselő-testület!

Tisztelt Polgármester Úr!

Már Önök előtt sem ismeretlen az alakor ősbúza elnevezés, hiszen előző féléves beszámolónkban már említést tettünk róla, hogy folyamatban van a szakértése.

Nagy László, aki a Bözödi Alakor Társaság tagja, ócsai háztáji gazdaságában, 8 éve, 8 hektáron termeszteti ezt az ősrégi fajtájú búzát. Kutató munkája elismerésül, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem diplomaosztóján, Holly László díjban részesült. Gratulálunk az elért eredményéhez, de értéktári szempontból a búzát, mint mezőgazdasági terményt kell figyelembe vennünk. A szakértői anyag összeállítása az Ő keze munkája, de szerkesztésében, papírra vetésében, Magyar Mária helytörténeti kutatásokkal foglalkozó nyugdíjas pedagógus segédkezett.

Az Ócsai Települési Értéktár Bizottság, az Ócsán termesztett alakor ősbúzafajtát, a 21/2022.(III.9) sz. határozatával, mint agrár és élelmiszergazdasági örökséget, befogadta.

Kivonatolt szakértői anyag

Az alakor 10 ezer éve ismert ősbúza. Újkori története alig 20 éves múltra tekint vissza.

Mi a különbség a mai búzafajták és az alakor között, tehetjük fel a kérdést.

Ötven évvel ezelőtt 1 szem búzában lévő tápanyag elegendő volt a szervezetnek. Most 10 szem szükséges, hogy elegendő tápanyaghoz jussunk. Közben 10-szer annyi ballasztanyagot viszünk szervezetünkbe, amire nincs szükségünk, ami a betegségek kialakulását okozhatja.

Az alakor ősbúza a Kárpát-medence legrégebbi kultúrbúzája. Kr.e. 8. évezredben Közel-Kelet területén háziasították. Hazánk területére Kr.e. 6. évezredben került, ezt ásatásokon talált alakor szemek bizonyítják. Az alakor gyűjtőnév, fajtaminősített neve Szarvasgedei alakor. 2021. december 15-től a NÉBIH elismert fajtává minősítette.

Az alakor előnyös tulajdonságai

Tápanyagszegény, gyomos talajon is megterem. Fagyálló. Gyomelnyomó. Ellenáll a gombabetegségeknek. Vegyszermentesen termesztethető. A legsivárabb homokos talajban is kinő, vadon is beérik, nem kell trágyázni. Takarmányozásra is kiváló. Előnyei mellett hátránya, termés hozama alacsony. Ennek ellenére fantasztikus lehetőség fedezhető fel benne. Az egyre szárazabb nyarak, a kiszámíthatatlan időjárás és az ökológiai gazdálkodás terjedése az alakor búza felé irányíthatja a gazdálkodók figyelmét.

Felhasználása

Nagy László akkor kezdett az alakorral foglalkozni, amikor családjában rákos megbetegedés jelent meg.

ÓCSAI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG
2022. I. félévi beszámoló

Felesége kenyeret süt belőle a családnak, ismerősöknek, rendezvényekre, ezzel embereket gyógyít. A lisztnek gyógyhatása van, részben a már említett kevés ballasztanyagok miatt, sok vitamint tartalmaz (cink, vas, magnézium), jelentős az ásványi anyag tartalma, sok benne az antioxidáns.

A behozott nyugati búzafajták, amelyek a magyar földekben vegyszer és gombaölő nélkül nem életképesek, hatalmas károkat okoztak a természetben és az emberi szervezetben is. Nem véletlen, hogy annyi az allergiás és gluténérzékeny ember. A termőföldjeink 70 százaléka ma terméketlen a vegyszerezés miatt. Ezért is fontos foglalkozni ezzel az ősi búzafajtával.

Kísérleti vetésterületek: Tatán, Ócsán és a Badacsony közeli településeken találhatóak. Ezek tükrében méltán lehet a helyi értéktárunk része, valamint reményeinket fejezzük ki, hogy a Pest Megyei Értéktár is befogadja, mint agrár és élelmiszergazdasági örökséget.

Kérem beszámolómk elfogadását.

Köszönettel:

Ócsa, 2022. március 22.

Pappné Hajdu Katalin

Ócsai Települési Értéktár Bizottság

